

ارزیابی های بالینی، اقدامات تشخیصی و میزان مرگ و میر در ترومبوآمبولی حاد ریه

مرکز تحقیقات بیماریهای ریه و سل دانشگاه علوم پزشکی مشهد

جواد قاسمیه^۱ MD، *فریبا رضایی طلب^۲ MD

^{۱،۲} استادیار گروه داخلی

تاریخ دریافت: ۸۶/۹/۲۸ - تاریخ پذیرش: ۸۷/۶/۲۴

خلاصه

مقدمه: ترومبوآمبولی حاد ریه که از ترومبوزهای وریدهای عمقی ناشی می شود یک علت مهم از کارافتادگی و مرگ و میر است. هدف از این بررسی ارزیابی بالینی، اقدامات تشخیصی و به خصوص میزان مرگ و میر ناشی از آن می باشد.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی، گذشته نگر تعداد ۱۴۲ بیمار مبتلا به ترومبوآمبولی حاد از ابتدای سال ۱۳۸۲ لغایت ۱۳۸۵ در بیمارستان امام رضا (ع) بخش ریه مورد بررسی قرار گرفتند. مشخصات بالینی، اقدامات تشخیصی (شامل الکترو کاردیو گرافی، سونوگرافی داپلر، اکوکاردیوگرافی، اسکن خونرسانی ریه، رادیوگرافی قفسه سینه)، بیماریها و عوامل زمینه ساز منجر به آمبولی ریه و میزان مرگ و میر در پرسشنامه مخصوص ثبت شد اطلاعات جمع آوری شده مورد تجزیه و تحلیل آماری توسط نرم افزار Spss 11.5 قرار گرفت و از روشهای موجود آمار توصیفی مانند جداول و نمودارها و جدول کراس و کای اسکوتر استفاده شد.

نتایج: از ۱۴۲ بیمار مبتلا به تشخیص قطعی ترومبوآمبولی ۷۹ مرد و ۶۳ زن، محدوده سنی از ۲۰ سال تا ۹۱ بوده است. علائم و نشانه های بالینی به ترتیب شیوع، تنگی نفس ۱۱۴ (۸۰/۳٪)، سرفه، درد قفسه سینه در ۵۵ مورد (۳۸/۷٪)، سرفه در ۴۵ مورد (۳۱/۷٪)، تب ۴۳ مورد (۳۰/۳٪) ترومبوز عمقی اندام تحتانی راست در ۲۹ مورد (۲۰/۴٪) و ترومبوز عمقی اندام تحتانی چپ در ۲۵ مورد (۱۷/۶٪) بوده است. در ۱۴۲ بیمار مبتلا ۱۰۹ نفر اسکن خونرسانی با احتمال بالا و در بقیه موارد با اسکن خونرسانی پایین تا متوسط، سونوگرافی داپلر مثبت داشته اند. بررسی و تفسیر اسکن خونرسانی ریه توسط دو نفر متخصص ریه صورت گرفته است. در مورد عوامل خطر و بیماریهای زمینه ساز منجر به آمبولی ریه، از ۱۴۲ بیمار، ۵۴ نفر سابقه بی حرکتی طولانی مدت یا بستری طی ۳ ماه اخیر، ۳۵ نفر سابقه جراحی، ۳۱ نفر سابقه ضربه به اندام تحتانی، ۲۴ نفر سابقه پرفشاری خون، ۱۰ نفر مبتلا به بیماریهای انسدادی مزمن ریه، ۱۹ نفر سابقه سیگار کشیدن، ۱۶ نفر سابقه بیماری ایسکمیک قلبی، ۱۱ نفر سابقه دیابت شیرین، ۳ نفر سابقه سرطان، ۳ نفر سابقه مصرف قرص ضد حاملگی، ۲ نفر سندرم آنتی بادی ضد فسفولیپید و ۲ نفر چاقی مفرط داشته اند. میزان مرگ و میر کلی در رابطه با ترومبوآمبولی ریه ۱۷/۶٪ بوده است.

نتیجه گیری: نتایج مشخصات بالینی در این مطالعه مشابه با مطالعات دیگر است، به جز تب که به عنوان چهارمین مشخصه بالینی در این بررسی می باشد. در مورد عوامل خطر منجر به ترومبوآمبولی ریه با توجه به شایعترین عامل که بی حرکتی طولانی در این مطالعه است، برای رفع آن می توان اقدامات لازم پیشگیری را در نظر داشت. اسکن خونرسانی و سونوگرافی داپلر تشخیصی بوده است. میزان مرگ و میر در این مطالعه بالا و دو برابر مطالعات دیگر می باشد که قابل اهمیت است.

کلمات کلیدی: ترومبوآمبولی، ریه، مرگ و میر

*مشهد - بیمارستان امام رضا (ع)، گروه داخلی - نویسنده رابط

email: frezaitalab@yahoo.com